

Course Book

باسنیکی کورس

Course Description

ئەو زانستە ھەموو بابەتەکانی یاسا دەگرێتەو، کە خۆی لە مانای یاسا و تاییبەتەندیهکانی وئەو رەگەزانیە کە لێی پیکهاتوو، ئەو سەرچاوانە کە ھیزی پابەندبوونی لێ وەر دەگریت. وە سەرچاوەکانی یاسا دەر بارە چۆنیەتی سەرھەڵدان و لاقەکانی یاسا و جۆرەکانی ئەو ریسایانە کە لە ژبانی رۆژانەدا پەیرەو دەکریت، وە چۆنیەتی زانیاری وەرگرتن لەسەر لیکدانەو و رەتکردنەو ی رینگاکی گەشتن بە زانیاری دەر بارە حوکمەکانی ئەو یاسایە کە لەگەڵ بەرەو پێشچوونی کۆمەڵگەدا کە خۆی لە بیردۆزی یاسا دەبینیتەو.

ئەو بابەتە تەنھا خۆی لە بابەتەکانی بیردۆزی یاسا نابینیتەو بەلکو بیردۆزی مافیش دەگریتەو، ھەر وەھا حوکمی یاسا بەرامبەر رەفتارەکانی کۆمەڵگە و زاکردنی بەرژووەندی ھەندیکیان بەسەر ھەندیکی تر وە لە کاتی بەریەکەوتنی بەرژووەندیەکانیان لە کاتی پیدانی ماف بەیەکێکیان و پیدانی دەسەلات بە دەسەلاتی گشتی لەو بارەو.

کەواتە پەيوەندی توندوتۆڵ ھەبە لە نێوان یاسا و مافدا بەشیوەیەک دەتوانین بلین ماف ھیچ نرخیکی نیە مادام یاسا دانی پيدا نەنیت و نەپیاریزیت.

دراسەکردنی زانستی یاسا دابەش دەکریت بۆ دوو جۆر: یەکەمیان لیکۆلینەو لەیاسادا بۆ تیگەشتنی بیردۆزەکانی یاسا، دووەمیان توێژینەو دەر بارە ئەو مافانە کە لە پەيوەندیە یاساییەکانی نێوان کەسەکان و رینگاکی پارێزگاریکردنیان بۆ باسکردنی بیردۆزە گشتیەکەو.

ئامانجی کورس

Course objectives

ئامانج لەو کورسەو خۆیندن گەشەپیدان و بەھیزکردنی توانای زانستی قوتاییانی قوناعی یەکەمی بەشە کارگیرەکان بە گشتی و بەشی کارگیری یاسایی بە تاییبەتی، وە ئامادەکردنیان بە شیوەیەکی باش. وە پیدانی زانیاری دروست لەو بارەو، ھەر وەھا بەرزکردنەو ی ئاستی بیرکردنەو و زانستی و رۆشنیبری و کارکردنی پراکتیکی. ھەر وەھا ئامانجمان لەو پلانە ئەو مەبەستە کە زانیاری تەواو بەدینە قوتایی لە بارەو سەرچاوەکانی پەيوەست بە بابەتی زانستی یاسا، چۆنیەتی سوود وەرگرتن لەو سەرچاوانە. وە ھۆشیار کردنەو ی قوتاییان دەر بارەو گرنگی زانستی یاسا وەکو زانستیکی جیاواز لە کارگیری بنەماو ریسای تاییبەت بە خۆی ھەبە، ھەر وەھا ناساندنی گرنگی پێگەو ی زانستی یاسا کە بەشیکی دانەر اوە لە ھەیکەلی ریکخستنی دەزگا و دامەزر اوە نوێیەکان، وە پیدانی زانیاری بە قوتاییان کە زانستی یاسا

	سەر به خۆیه، وه فێرکردنیان له بنهما جۆراو جۆرهكانی ئهو زانسته پر بایهخه بۆ شیوازیکی چالاک له گفتوگۆکردن له گهڵ جهماوهرو هۆشیارکردنهوهیان لهو بوارهدا. گومان لهوهدا نیه که قوتابییانی کارگیری پنیویستهکی زۆریان ههیه بۆ فێربونی ئهو زانسته بۆ ئهوهی بهشیوهیهکی وورد و دروست و به پنی پهیرهوی دانراو که بنیاد نرابی لهسهر بنهمایهکی باشی زانستی و ئەکادیمی. ههروهها بۆ ئهوهی بهلنگهوه دهرنجامهکانیان بتهو و قایلکهر بێت. وه قوتابی پشت ئهستور بێ به باوهر به خۆبوون و ئهو بهرنامهی پرۆگرام و ریگهی که گرتۆتیههر له خۆبندنی بابتهی زانستی یاسا. له کۆتایی به فێربونی ئهو بابته قوتابیان دهبنه کهمی کارامه شارهزای باش له بواری زانستی یاسای پهیرهوکارو له کارگیریدا
Student's obligation	ئهرکی قوتابیان پنیویسته قوتابیان پابهندی ئهم خالانهی خوارهوه بکرین: • پابهند بوون به دهوام و ئامادهبوون له کاتی وانهکاندا. • دواى تپیهربونی ۱۰ خولهک له هاتنی مامۆستای بابته بۆ هۆلی خۆبندن ریگه دهدریت قوتابی دواکهوتوو بیه ژورهوه بۆ ئهوهی بابتهکهی له دهست نهچیت، بهلام به بیوار (غیاب) ههژمار دهکریت. • پابهند بوون به تاقیکردنهوهکانی کتوپر و لهناکاودا (کویز). • ئامادهکردن وپیشکەشکردنی راپورت و سیمنار و پهیره وگفتوگۆی تاییهت به بابتهکه. • کارکردن به شیوهی گروپ له ئهرکهکانیاندا. • پابهندبوونیان به ئهرکی مالهوه تاییهت به زانستی یاسا. • پابهندبوون به ئامادهبوون له تاقیکردنهوهکانی وهرزیدا. ریگه نادریت تاقیکردنهوه دووباره بکریتهوه مهگهر به بیانویهکی قایل کهری پزیشکی پشت راستکاروه له لیژنهیه نهخۆشخانه حکومهیهکان.
Required Learning Materials	ئامرازهکانی فێرکردن له ماوهی ئهمسالی خۆبندن دا قوتابیان فێردهکرین به هۆی بهکارهینانی هۆیهکانی نوێی فێرکردن وهکو کۆمپیوتهری کهسی (لاپتۆپ) و داتاشۆ به پيشاندانی بابته زانستهکان له ریگهی سلایده ئامادهکاروهکان له ریگهی بهرنامهی پاوهر پۆینت و وۆرد و بهکارهینانی بۆردی سپی ههلواسراوی دیواری و نمونهی پهراوه جۆراو جۆرهکانی زانستی یاسا و هۆکارهکانی تری زانستی وهکو هۆیهکانی پهیرهوهی (بهرنامهی مودل، زووم، قاییهر، ماسنجر،هتد). ههروهها ههلبژاردنی ناوئیشانه سهرمهیهکان و لاوهکیهکان و برگه سهرمهیهکان و بابته گرنهکان و شهرح کردن و قسهکردن لهسهریان که پنیویستیان به رونکردنهوه ههیهت. ئهو هۆکارانه سهرنجی قوتابی رادهکیشیت بۆ وهرگرتن و تپیههشتنی زیاتری بابتهکه و سود وهرگرتن له تهواوی بابتهکه. پنیویسته لهسهر قوتابیان که

بەدواداچونی تەواوی بابەتەکه بکەن و بیروھۆشیان لەسەر بابەتەکه بێت لە کاتی شەرحکردنی بابەتەکه. ھەر و ھا پنیوێستە پابەند بن بە دەوامکردن. لە ھۆکارە سەرکێھکانی سەرکەوتنی قوتابی و تیگەیشتنی بابەتەکان پەپووستە بە بەشداری کردنی قوتابی و ئاراستەکردنی پرسیار و گفتوگۆکردن لە ناو ھۆلی خوێندندا و چەسپاندنی بابەتە گەرنەکان لە ناخی بیری قوتابیان ئەمەش بە بەشداری کارای قوتابیان دیتەدی.

Evaluation

Task	Weight (Marks)	Due Week	Relevant Learning Outcome
Paper Review			
Assignments	Homework		
	Class Activity		
	Report		
	Seminar		
	Essay		
	Project		
Quiz			
Lab.			
Midterm Exam			
Final Exam			
Total			

Specific learning outcome:

دەرەنجامی فێربوونی قوتابیان لەم کۆرسە

دوای کۆتایی ھاتنی ئەو کۆرسە لە فێربوونی بابەتی زانستی یاسا دەرەنجامی باشی بۆ قوتابیان دەبێت لە فێربوونی ئەو زانستە گەرنە بەھەموو شێوازمەکانیھو، ھەر و ھا نەھێشتنی ئەو کەمکوورپانەھێ که قوتابی ھەبێتی لەو بارەوہ که لە بواری کارگێڕیدا سوودی لێ وەرەگریت، وە فێربوونی ئەو بابەتە پەپووستی بەتینی ھەبێ بەپەیداکردنی ھەلی کار لە دەرەوہی دامودەزگاکانی دەوڵەت و کەرتی گشتی و زانکۆکان و پرای گشتی وەکو کەرتی تاییبەت و کۆمپانیاکان سوودی لێ دەبێت، که رێنیشاندەرە بۆ ئەوہی پشت بەخۆیان ببەستن تاکو ھەلی کار بۆخۆیان پەیدا بکەن وە لە میانەھێ کارکردنیان لە کارگێڕی و بواری جیاوازمەکانی تری پەپووست بەکارگێڕی سەرکەوتوبن. ھەر و ھا بۆ کەرتی گشتی سوودی زۆری ھەبێ لە ھۆشیارکردنەوہو پیگەیانندی کادیری چالاک لەو بواری ھۆشیارکردنەوہی کۆمەلگە لە بواری زانستی یاسادا.

Course References:

1. د. عبدالباقي بکري، د. زهير البشير: المدخل لدراسة القانون، المكتبة القانونية، بغداد، 1989.
2. حسن كبرى: اصول القانون، دار المعارف بمصر، الطبعة الثانية، 1960.
3. محمد طه بدوي: القاعدة القانونية، دار المعارف بمصر، 1954.

Course topics (Theory)	Week	Learning Outcome
پیناسه یاسای کارگیڤری (مفهوم القانون الاداري تعريف القانون الاداري (نشأة القانون الاداري وتطوره).	یه کهم	
(خصائص القانون الاداري) تاييه ت مه ندييه كاني ياسای کارگیڤری. (مصادر قانون الاداري) سه چاوه كان و كوئه گه ی ياسای کارگیڤری	دووه م	
ریکخستنی کارگیڤری. (التنظيم الاداري في العراق/في ظل الدستور المؤقت 1970 في الدستور 2005)	سیهه م	
اساليب التنظيم الاداري (ممارسة المركزية الادارية).	چواره م	
راهینان له سه ر (ممارسة اللامركزية) له ياسای کارگیڤری عیراقی.	پینجه م	
پیناسه ی بهرزه فتکردن و جوره كاني بهرزه فتکردن له ياسای کارگیڤری و ده سه لاته كاني (ماهية الضبط الداري)	شه شه م	
فه رمان بهری گشتی و په یوه ندی به کارگیڤری یاسا و بنچینه و بنه ماكان له سه ر دامه زرانندی فه رمان بهر نه رك و مافی فه رمان بهر.	حه وتهم	
به رزه فت کردنی فه رمان بهر له یاسای کارگیڤری / کوته اینانی به کاری وه زیفی له یاسای کارگیڤری	هه شته م	
التعريف بالمال العام/ نزع الملكية للمنفعة العامة/ استعمال المال العام وحمايته القانونية	نویه م	
انشاء المرافق العامة	ده یه م	
تعريف القرار الاداري/ عناصر القرار الاداري / اركان القرار الاداري	یازدهه م	
انواع القرارات الادارية/ تنفيذ القرار الاداري/ نهاية القرار الاداري	دوازدهه م	

Practical Topics	Week	Learning Outcome

Questions Example Design

س / دهبيت دهولت له كه سايه تي مه عنه وي تايبه ت بيت. (هه ئه يه) دهبيت گشتي بيت.

س / دهسه لاتي گشتي برياري دهردهكات و جيبه جي دهكات به زوره ملي ومولكه كه شي لي وهرده گيريته وه بو به رژه وهندي گشتي. (راسته)

س / ياساي كارگيري جيا دهكريته وه كه دهوتريت ياساي (تشريعي). (هه ئه يه)

س / ما هي مصادر القانوني سه رچاوه ياسايه كان چين؟ (التشريع. العرف. القضاء. الفقه)

س / دابهش دهبيت سه رچاوه ياسايه كان بو سه رچاوه فهرمي و نافهرمي

المصادر الرسمية هي: (1) التشريع (2) العرف (3) الدين (4) مبادئ العدالة.

المصادر غير رسمية هي: (1) أحكام القضاء (2) الفقه العراقي.

س / بيناسه المركزيه و اللامركزية الادارية بكه به كورتي

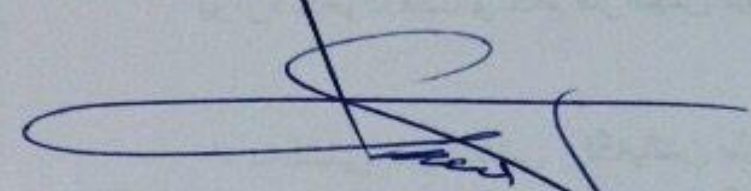
س / باس له ئهرك ومافي فهرانبه ر له ياساي كارگيري بكه

Extra notes:

External Evaluator

صوای پندا جوونه وهی ته داوم به کتورسه
که ته کتورگی (یاسای ناسایستی فواریه)
بنیدمان ته داری رتینا بنید کاف و لیبای
هتوری پیرره و کوردوه

ده ست فواریه لکته ده لکم

۵-۵-۵۰ - د/عبدالله عثمان محمد سیب

